

WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCZEGÓLNYCH OCENY Z MATEMATYKI

W KLASIE VIII

według programu „Matematyka z plusem” GWO

POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

(2) ocena dopuszczająca

(3) ocena dostateczna

(4) ocena dobra

(5) ocena bardzo dobra

(6) ocena celująca

UWAGA

- Na ocenę wyższą obowiązują również wszystkie wymagania na oceny niższe,
- Na ocenę celującą uczeń dodatkowo powinien uczestniczyć w konkursach matematycznych i odnosić w nich sukcesy,
- Szarym kolorem zostały zaznaczone zagadnienia, które znajdują się poza podstawą programową dla danej klasy.

KLASA VIII

DZIAŁ 1. LICZBY I DZIAŁANIA (14 h)

TEMAT ZAJĘĆ	CELE PODSTAWOWE	CELE PONADPODSTAWOWE
1. Lekcja organizacyjna.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna podręcznik, z którego będzie korzystał w ciągu roku szkolnego (2) • zna PSO (2)	Uczeń:
2-3. System rzymski.	<ul style="list-style-type: none"> • zna znaki używane do zapisu liczb w systemie rzymskim (2) • zna zasady zapisu liczb w systemie rzymskim (3) • umie zapisać i odczytać liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim (w zakresie do 3000) (2-3)	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisać i odczytać w systemie rzymskim liczby większe od 4000 (4-5)
4-5. Własności liczb naturalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100 (2) • zna pojęcia liczby pierwszej i liczby złożonej (2) • zna pojęcie dzielnika liczby naturalnej (2) • zna pojęcie wielokrotności liczby naturalnej (2) • rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100 (2) • rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone (2) • rozkłada liczby na czynniki pierwsze (2, 3) • znajduje NWD i NWW dwóch liczb naturalnych (2, 3) • oblicza dzielną (lub dzielnik), mając dane iloraz, dzielnik (lub dzielną) oraz resztę z dzielenia (3)	<ul style="list-style-type: none"> • znajduje resztę z dzielenia sumy, różnicy, iloczynu liczb (4-5) • znajduje NWD i NWW liczb naturalnych przedstawionych w postaci iloczynu potęg liczb pierwszych (4-5) • umie rozwiązać nietypowe zadania tekstowe związane z dzieleniem z resztą (4-6)

<p>6-7. Porównywanie liczb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: liczby naturalnej, liczby całkowitej, liczby wymiernej (2) • zna pojęcia: liczby przeciwnej do danej oraz odwrotności danej liczby (2) • umie podać liczbę przeciwną do danej (K) oraz odwrotność danej liczby (2-3) • umie podać rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego (2-3) • umie odczytać współrzędną punktu na osi liczbowej oraz zaznaczyć liczbę na osi liczbowej (2-3) • zna pojęcie potęgi o wykładniku: naturalnym (2) • zna pojęcie pierwiastka arytmetycznego II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby (2) • zna pojęcie notacji wykładniczej (2) • umie obliczyć potęgę o wykładniku: naturalnym (2) • umie obliczyć pierwiastek arytmetyczny II i III stopnia z liczb, które są odpowiednio kwadratami lub sześciątami liczb wymiernych (2) • rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce (3) • umie zapisać liczbę w notacji wykładniczej (3) • umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki (3-4) • umie porównywać (2) oraz porządkować (2-3) liczby przedstawione w różny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • umie odczytać współrzędne punktów na osi liczbowej i zaznaczyć liczbę na osi liczbowej (4) • umie porównywać i porządkować liczby przedstawione w różny sposób (4-5) • umie zapisać liczbę w notacji wykładniczej (4)
<p>8-10. Działania na liczbach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna algorytmy działań na ułamkach (2) • zna reguły dotyczące kolejności wykonywania działań (2) • zna zasadę zamiany jednostek (3) • umie zamieniać jednostki (2-3) • umie wykonać działania łączne na liczbach (2-3) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z działaniami na liczbach (3) • umie oszacować wynik działania (2-3) • umie zaokrąglić liczby do podanego rzędu (2-3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wykonać działania łączne na liczbach (4-5) • umie porównać liczby przedstawione na różne sposoby (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe dotyczące różnych sposobów zapisywania liczb (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z działaniami na liczbach (4-5)
<p>11-13. Działania na potęgach i pierwiastkach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna własności działań na potęgach i pierwiastkach (2) • umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczyny i ilorazy potęg o takich samych podstawach (2-3) • umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczyny i ilorazy potęg o takich samych wykładnikach (2-3) • umie zapisać w postaci jednej potęgi potęgę potęgi o wykładniku naturalnym (2-3) • stosuje w obliczeniach notację wykładniczą (3-4) • umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka (3) • umie włączyć czynnik pod znak pierwiastka (3) • umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki (3-4) • umie obliczyć wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki i potęgi (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki (4-5) • umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka (4) • umie włączyć czynnik pod znak pierwiastka (4-5) • umie usunąć niewymierność z mianownika, korzystając z własności pierwiastków (4)
<p>14-15. Praca klasowa i jej omówienie.</p>		

DZIAŁ 2. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE I RÓWNANIA (12 h)

16-17. Przekształcenia algebraiczne.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: wyrażenie algebraiczne, jednomian, suma algebraiczna, wyrazy podobne (2) • zna zasadę przeprowadzania redukcji wyrazów podobnych (2) • umie budować proste wyrażenia algebraiczne (2) • umie redukować wyrazy podobne w sumie algebraicznej (2-3) • umie dodawać i odejmować sumy algebraiczne (2-3) • umie mnożyć jednomiany, sumę algebraiczną przez jednomian (2) oraz sumy algebraiczne (2-3) • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcania (2-3) i po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń (3) • umie przekształcać wyrażenia algebraiczne (2-3) • umie opisywać zadania tekstowe za pomocą wyrażeń algebraicznych (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń (4-5) • umie przekształcać wyrażenia algebraiczne (4-5) • umie opisywać zadania tekstowe za pomocą wyrażeń algebraicznych (4-5) • umie stosować przekształcenia wyrażeń algebraicznych w zadaniach tekstowych (4-6)
18-21. Równania.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie równania (2) • zna pojęcia równań: równoważnych, tożsamościowych, sprzecznych (3) • zna metodę równań równoważnych (2) • rozumie pojęcie rozwiązania równania (2) • potrafi sprawdzić, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania (2) • umie rozwiązać równanie (2-3) • umie rozpoznać równanie sprzeczne lub tożsamościowe (3) • umie przekształcić wzór (3) • umie opisać za pomocą równania zadanie osadzone w kontekście praktycznym (3-4) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z zastosowaniem równań (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać równanie (4-5) • umie przekształcić wzór (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z zastosowaniem równań (4-6)
22-23. Proporcje.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie proporcji i jej własności (3) • umie rozwiązywać równania zapisane w postaci proporcji (3) • umie wyrazić treść zadania za pomocą proporcji (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać równanie, korzystając z proporcji (4-5) • umie wyrazić treść zadania za pomocą proporcji (4-6) • umie rozwiązać zadania tekstowe za pomocą proporcji (4-6)
24-25. Wielkości wprost proporcjonalne.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie proporcjonalności prostej (3) • umie rozpoznawać wielkości wprost proporcjonalne (3) • umie ułożyć odpowiednią proporcję (3-4) • umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z wielkościami wprost proporcjonalnymi (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z wielkościami wprost proporcjonalnymi (5-6)
26-27. Praca klasowa i jej omówienie.		

DZIAŁ 3. FIGURY NA PŁASZCZYŹNIE (22 h)

28-30. Trójkąty i czworokąty.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie trójkąta (2) • zna warunek istnienia trójkąta (3) • wie, ile wynosi suma miar kątów wewnętrznych trójkąta i czworokąta (2) • zna wzór na pole dowolnego trójkąta (2) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wyznaczyć kąty trójkąta na podstawie danych z rysunku (4-5) • umie obliczyć długość odcinka w układzie współrzędnych (4) • umie uzasadnić przystawanie trójkątów (4-5)
-------------------------------	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • zna cechy przystawiania trójkątów (3) • zna definicję prostokąta, kwadratu, trapezu, równoległoboku i rombu (2) • zna wzory na obliczanie pól powierzchni czworokątów (2) • zna własności czworokątów (2) • rozumie zasadę klasyfikacji trójkątów i czworokątów (3) • umie sprawdzić, czy z odcinków o danych długościach można zbudować trójkąt (3) • umie obliczyć miarę trzeciego kąta trójkąta, mając dane dwa pozostałe (2) • umie obliczyć pole trójkąta o danej podstawie i wysokości (2) • umie rozpoznać trójkąty przystające (3) • umie obliczyć pole i obwód czworokąta (2-3) • umie obliczyć pole wielokąta (3) • umie wyznaczyć kąty trójkąta i czworokąta na podstawie danych z rysunku (2-3) • umie obliczyć wysokość (bok) równoległoboku lub trójkąta, mając dane jego pole oraz bok (wysokość) (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie sprawdzić współliniowość trzech punktów (5) • umie obliczyć pole czworokąta (4) • umie obliczyć pole wielokąta (4) • umie wyznaczyć kąty czworokąta na podstawie danych z rysunku (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z wielokątami (4-6)
31-32. Twierdzenie Pitagorasa.	<ul style="list-style-type: none"> • zna twierdzenie Pitagorasa (2) • rozumie potrzebę stosowania twierdzenia Pitagorasa (2) • umie obliczyć długość przeciwprostokątnej na podstawie twierdzenia Pitagorasa (2) • umie obliczyć długości przyprostokątnych na podstawie twierdzenia Pitagorasa (3) • umie rozwiązać zadania tekstowe, w którym stosuje twierdzenie Pitagorasa (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie konstrukcję odcinka o długości wyrażonej liczbą niewymierną (4) • umie konstruować odcinek o długości wyrażonej liczbą niewymierną (4-5) • umie konstruować kwadraty o polu równym sumie lub różnicy pól danych kwadratów (4-5) • umie uzasadnić twierdzenie Pitagorasa (6)
33-36. Zastosowania twierdzenia Pitagorasa.	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać trójkąt prostokątny w innej figurze (2) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa w prostych zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombch (2-3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować twierdzenie Pitagorasa w zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombch (4-5) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa w zadaniach tekstowych (4-5)
37-38. Przekątna kwadratu. Wysokość trójkąta równobocznego.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu (2) • zna wzór na obliczanie wysokości trójkąta równobocznego (2) • zna wzór na obliczanie pola trójkąta równobocznego (3) • umie wyprowadzić wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu (3) • umie obliczyć długość przekątnej kwadratu, znając długość jego boku (2-3) • umie obliczyć wysokość lub pole trójkąta równobocznego, znając długość jego boku (3-4) • umie obliczyć długość boku lub pole kwadratu, znając długość jego przekątnej (3) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wyprowadzić wzór na obliczanie wysokości trójkąta równobocznego (4) • umie obliczyć długość boku lub pole kwadratu, znając długość jego przekątnej (4) • umie obliczyć długość boku lub pole trójkąta równobocznego, znając jego wysokość (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego (4-6)
39-41. Trójkąty o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° .	<ul style="list-style-type: none"> • zna zależności między bokami i kątami trójkąta o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (3) • umie wskazać trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (2-3) • umie rozwiązać trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe wykorzystujące zależności między bokami i kątami trójkąta o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (4-6)

42-43. Odcinki w układzie współrzędnych.	<ul style="list-style-type: none"> • umie odczytać odległość między dwoma punktami o równych odciętych lub rzędnych (2) • umie wyznaczyć odległość między dwoma punktami, których współrzędne wyrażone są liczbami całkowitymi (3) • umie wyznaczyć środek odcinka (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć długości boków wielokąta leżącego w układzie współrzędnych (4) • umie sprawdzić, czy punkty leżą na okręgu lub w kole umieszczonym w układzie współrzędnych (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe wykorzystujące obliczanie długości odcinków w układzie współrzędnych (4-5)
44-47. Dowodzenie w geometrii.	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe własności figur geometrycznych (2) • umie wykonać rysunek ilustrujący zadanie (3) • umie wprowadzić na rysunku dodatkowe oznaczenia (3) • umie dostrzegać zależności pomiędzy dowodzonymi zagadnieniami a poznaną teorią (3) • umie podać argumenty uzasadniające tezę (3-4) • umie przedstawić zarys, szkic dowodu (3-4) • umie przeprowadzić prosty dowód (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisać dowód, używając matematycznych symboli (4-5) • umie przeprowadzić dowód (4-5)
48-49. Praca klasowa i jej omówienie.		

DZIAŁ 4. ZASTOSOWANIA MATEMATYKI (18 h)

50-52. Obliczenia procentowe.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie procentu (2) • rozumie potrzebę stosowania procentów w życiu codziennym (2) • umie zamienić procent na ułamek i odwrotnie (2-3) • umie obliczyć procent danej liczby (2-3) • umie odczytać dane z diagramu procentowego (2-3) • umie obliczyć liczbę na podstawie danego jej procentu (3) • umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba (3) • umie rozwiązać zadania związane z procentami (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć liczbę na podstawie danego jej procentu (4) • umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba (4) • umie rozwiązać zadania związane ze stężeniami procentowymi (4-5) • zna pojęcie promila (4) • umie obliczyć promil danej liczby (4) • umie rozwiązać zadania związane z procentami (4-6)
53-55 Zmiana o dany procent. Lokaty bankowe.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie punktu procentowego (3) • zna pojęcia oprocentowania i odsetek (2) • zna pojęcie inflacji (3) • umie obliczyć liczbę większą lub mniejszą o dany procent (3) • umie obliczyć, o ile procent wzrosła lub zmniejszyła się liczba (3-4) • umie obliczyć liczbę na podstawie jej procentowego wzrostu (obniżki) (3-4) • rozumie pojęcie oprocentowania (2) • umie obliczyć stan konta po roku czasu, znając oprocentowanie (2) • umie obliczyć stan konta po dwóch latach (3) • umie obliczyć oprocentowanie, znając otrzymaną po roku kwotę i odsetki (3) • umie porównać lokaty bankowe (3) • umie rozwiązać zadania związane z procentami w kontekście praktycznym (3-4) • umie wykonać obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć liczbę na podstawie jej procentowego wzrostu (obniżki) (4-5) • umie obliczyć stan konta po kilku latach (4-5) • umie porównać lokaty bankowe (4-5) • umie wykonać obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z oprocentowaniem (4-6)

56-57. VAT i inne podatki.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie pojęcie podatku (2) • zna pojęcia: cena netto, cena brutto (2) • rozumie pojęcie podatku VAT (2-3) • umie obliczyć wartość podatku VAT oraz cenę brutto dla danej stawki VAT (2-3) • umie obliczyć podatek od wynagrodzenia (2-3) • umie obliczyć cenę netto, znając cenę brutto oraz VAT (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wykonać obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z obliczaniem różnych podatków (4-6)
58-59. Czytanie diagramów.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie diagramu (2) • rozumie pojęcie diagramu (2) • umie odczytać informacje przedstawione na diagramie (2) • umie analizować informacje odczytane z diagramu (3) • umie przetwarzać informacje odczytane z diagramu (3) • umie interpretować informacje odczytane z diagramu (2-3) • umie wykorzystać informacje w praktyce (2-3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównać informacje odczytane z różnych diagramów (4) • umie analizować informacje odczytane z różnych diagramów (4-6) • umie przetwarzać informacje odczytane z różnych diagramów (4-6) • umie interpretować informacje odczytane z różnych diagramów (4-6) • umie wykorzystać informacje w praktyce (4-6)
60-61. Podział proporcjonalny.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie podziału proporcjonalnego (2) • umie podzielić daną wielkość na dwie części w zadanym stosunku (3) • umie ułożyć proporcję odpowiednią do warunków zadania (3-4) • umie rozwiązać proste zadania związane z podziałem proporcjonalnym (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie podzielić daną wielkość na kilka części w zadanym stosunku (4-5) • umie rozwiązać zadania związane z podziałem proporcjonalnym w kontekście praktycznym (4-5) • umie obliczyć wielkość, znając jej część oraz stosunek, w jakim ją podzielono (4-5)
62-63. Obliczanie prawdopodobieństw	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie zdarzenia losowego (2) • zna wzór na obliczanie prawdopodobieństwa (2) • umie określić zdarzenia losowe w doświadczeniu (2-3) • umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie prawdopodobieństwa zdarzenia losowego (4) • umie określić zdarzenia losowe w doświadczeniu (4) • umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia (4-6)
64-65. Odczytywanie wykresów.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie wykres jako sposób prezentacji informacji (2) • umie odczytać informacje z wykresu (2) • umie interpretować informacje odczytane z wykresu (3) • umie odczytać i porównać informacje z kilku wykresów narysowanych w jednym układzie współrzędnych (3-4) • umie interpretować informacje z kilku wykresów narysowanych w jednym układzie współrzędnych (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie interpretować informacje odczytane z wykresu (4-6) • umie interpretować informacje z kilku wykresów narysowanych w jednym lub kilku układach współrzędnych (4-5)
66-67. Praca klasowa i jej omówienie.		

DZIAŁ 5. GRANIASTOSŁUPY I OSTROSŁUPY (15 h)

68-70. Pole powierzchni i objętość	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia prostopadłościanu i sześcianu oraz ich budowę (2) • zna pojęcia graniastostłupa prostego i prawidłowego oraz ich budowę (2) • zna pojęcie graniastostłupa pochyłego (3) • zna wzory na obliczanie pola powierzchni i objętości graniastostłupa (2) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć pole powierzchni i objętość graniastostłupa (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z objętością i polem powierzchni graniastostłupa (4-6)
------------------------------------	---	--

graniastosłupa.	<ul style="list-style-type: none"> • zna jednostki pola i objętości (2) • rozumie sposób tworzenia nazw graniastosłupów (2) • umie obliczyć pole powierzchni i objętość graniastosłupa (2) • umie obliczyć pole powierzchni i objętość narysowanych graniastosłupów (3-4) • umie obliczyć pole powierzchni i objętość graniastosłupa na podstawie narysowanej jego siatki (3-4) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z objętością i polem powierzchni graniastosłupa (3-4) 	
71-72. Odcinki w graniastosłupach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy odcinków w graniastosłupie (3) • umie wskazać na modelu przekątną ściany bocznej, przekątną podstawy oraz przekątną graniastosłupa (2-3) • umie rysować w rzucie równoległym graniastosłupa prostego przekątne jego ścian oraz przekątne bryły (3-4) • umie obliczyć długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z twierdzenia Pitagorasa (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z twierdzenia Pitagorasa (4-5) • umie obliczyć długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z własności trójkątów prostokątnych o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (4-5)
73. Rodzaje ostrosłupów.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie ostrosłupa (2) • zna pojęcie ostrosłupa prawidłowego (2) • zna pojęcia czworoscianu i czworoscianu foremnego (2) • zna budowę ostrosłupa (2) • rozumie sposób tworzenia nazw ostrosłupów (2) • zna pojęcie wysokości ostrosłupa (2) • umie określić liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian ostrosłupa (2-3) • umie rysować ostrosłup w rzucie równoległym (2-3) • umie obliczyć sumę długości krawędzi ostrosłupa (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć sumę długości krawędzi ostrosłupa (4) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z sumą długości krawędzi (4-5)
74-75. Siatki ostrosłupów. Pole powierzchni.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie siatki ostrosłupa (2) • zna pojęcie pola powierzchni ostrosłupa (2) • zna wzór na obliczanie pola powierzchni ostrosłupa (2) • rozumie pojęcie pola figury (2) • rozumie sposób obliczania pola powierzchni jako pola siatki (3) • rozumie zasadę kreślenia siatki (2) • umie kreślić siatkę ostrosłupa prawidłowego (2-3) • umie rozpoznać siatkę ostrosłupa (2-3) • umie obliczyć pole ostrosłupa prawidłowego (2-3) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z polem powierzchni ostrosłupa (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie kreślić siatki ostrosłupów (4) • umie rozpoznać siatkę ostrosłupa (4-5) • umie obliczyć pole powierzchni ostrosłupa (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z polem powierzchni ostrosłupa (4-6)
76-77. Objętość ostrosłupa	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie objętości ostrosłupa (2) • rozumie pojęcie objętości figury (2) • umie obliczyć objętość ostrosłupa (2 – 3) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć objętość ostrosłupa (4) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa (4 – 6) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa i graniastosłupa (5 – 6)

78-80. Odcinki w ostrosłupach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wysokości ściany bocznej (2) • umie wskazać trójkąt prostokątny, w którym występuje dany lub szukany odcinek (2-3) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa do wyznaczania długości odcinków (3) • umie obliczyć szukany odcinek, stosując twierdzenie Pitagorasa (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować twierdzenie Pitagorasa do wyznaczania długości odcinków (4) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z długością odcinków, polem powierzchni i objętością ostrosłupa oraz graniastosłupa (4-6)
81-82. Praca klasowa i jej omówienie		

DZIAŁ 6 SYMETRIE (14h)

83-85. Symetria względem prostej.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie punktów symetrycznych względem prostej (2) • umie rozpoznawać figury symetryczne względem prostej (2) • umie określić własności punktów symetrycznych (3) • umie wykreślić punkt symetryczny do danego (2) • umie rysować figury w symetrii osiowej, gdy figura i oś: <ul style="list-style-type: none"> -nie mają punktów wspólnych (2) -mają punkty wspólne (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wykreślić oś symetrii, względem której figury są symetryczne (4) • stosuje własności punktów symetrycznych w zadaniach (4-6) • umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z symetrią względem prostej (4-6)
86. Oś symetrii figury.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie osi symetrii figury (2) • rozumie pojęcie figury osiowosymetrycznej (3) • umie podać przykłady figur, które mają oś symetrii (2) • umie narysować oś symetrii figury (3) • umie uzupełnić figurę do figury osiowosymetrycznej, mając dane: oś symetrii oraz część figury (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać wszystkie osie symetrii figury (4) • umie rysować figury posiadające więcej niż jedną oś symetrii (4-6) • umie uzupełnić figurę, tak by była osiowosymetryczna (4-5)
87-88. Symetralna odcinka.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie symetralnej odcinka (2) • rozumie pojęcie symetralnej odcinka i jej własności (3) • umie konstruować symetralną odcinka (2) • umie konstrukcyjnie znajdować środek odcinka (2) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie dzielić odcinek na 2^n równych części (4) • wykorzystuje własności symetralnej odcinka w zadaniach (5-6)
89-90. Dwusieczna kąta.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie dwusiecznej kąta i jej własności (2-3) • rozumie pojęcie dwusiecznej kąta i jej własności (2-3) • umie konstruować dwusieczną kąta (2) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie dzielić kąt na 2^n równych części (4) • wykorzystuje własności dwusiecznej kąta w zadaniach (5-6) • umie konstruować kąty o miarach $15^\circ, 30^\circ, 60^\circ, 90^\circ, 45^\circ$ oraz $22,5^\circ$ (4-5)
91-92. Symetria względem punktu.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie punktów symetrycznych względem punktu (2) • umie rozpoznawać figury symetryczne względem punktu (2) • umie wykreślić punkt symetryczny do danego (2) • umie rysować figury w symetrii środkowej, gdy środek symetrii: <ul style="list-style-type: none"> - nie należy do figury (2) - należy do figury (3) • umie wykreślić środek symetrii, względem którego punkty są symetryczne (3) • umie podać własności punktów symetrycznych (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wykreślić środek symetrii, względem którego figury są symetryczne (4) • stosuje własności punktów symetrycznych w zadaniach (4-6) • umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z symetrią względem punktu (4-6)
93-94. Środek	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie środka symetrii figury (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rysować figury posiadające więcej niż jeden środek

symetrii figury.	<ul style="list-style-type: none"> • umie podać przykłady figur, które mają środek symetrii (3) • umie rysować figury posiadające środek symetrii (3) • umie wskazać środek symetrii figury (3) • umie wyznaczyć środek symetrii odcinka (3) 	<p>symetrii (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie podawać przykłady figur będących jednocześnie osiowo- i środkowosymetrycznymi lub mających jedną z tych cech (4) <p>• stosuje własności figur środkowosymetrycznych w zadaniach (4-6)</p>
------------------	--	--

95-96. Praca klasowa i jej omówienie.

DZIAŁ 7 KOŁA I OKRĘGI (10 h)

97-98. Styczna do okręgu.	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozpoznać wzajemne położenie prostej i okręgu (3) • zna pojęcie stycznej do okręgu (3) • umie rozpoznać styczną do okręgu (3) • wie, że styczna do okręgu jest prostopadła do promienia poprowadzonego do punktu styczności (3) • umie konstruować styczną do okręgu, przechodzącą przez dany punkt na okręgu (3) • umie rozwiązać zadania konstrukcyjne i rachunkowe związane ze styczną do okręgu (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna twierdzenie o równości długości odcinków na ramionach kąta wyznaczonych przez wierzchołek kąta i punkty styczności (4) • umie konstruować okrąg styczny do prostej w danym punkcie (4) • umie rozwiązać zadania konstrukcyjne i rachunkowe związane ze styczną do okręgu (4 – 6)
99. Wzajemne położenie dwóch okręgów.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie okręgów rozłącznych, przecinających się i stycznych (2) • umie określić wzajemne położenie dwóch okręgów, znając ich promienie i odległość między ich środkami (3) • umie obliczyć odległość między środkami okręgów, znając ich promienie i położenie (3) • umie rozwiązać zadania związane z okręgami w układzie współrzędnych (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie określić wzajemne położenie dwóch okręgów, znając ich promienie i odległość między ich środkami (4) • umie obliczyć odległość między środkami okręgów, znając ich promienie i położenie (4-5) • umie rozwiązać zadania związane z okręgami w układzie współrzędnych (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane ze wzajemnym położeniem dwóch okręgów (4-6)
100-102. Liczba π . Długość okręgu.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie długości okręgu (2) • zna liczbę π (2) • umie obliczyć długość okręgu, znając jego promień lub średnicę (2-3) • umie wyznaczyć promień lub średnicę okręgu, znając jego długość (3) • umie obliczyć obwód figury składającej się wielokrotności ćwiartek okręgu (3) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z porównywaniem obwodów figur (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie sposób wyznaczenia liczby π (4) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z długością okręgu (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z porównywaniem obwodów figur (4-5)

103-104. Pole koła.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie pola koła (2) • umie obliczyć pole koła, znając jego promień lub średnicę (2-3) • umie obliczyć pole pierścienia kołowego, znając promienie lub średnice kół ograniczających pierścień (2-3) • umie wyznaczyć promień lub średnicę koła, znając jego pole (3) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane porównywaniem pól figur (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wyznaczyć promień lub średnicę koła, znając jego pole (4) • umie obliczyć pole koła, znając jego obwód i odwrotnie (4-5) • umie obliczyć pole nietypowej figury, wykorzystując wzór na pole koła (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z porównywaniem pól figur (4-5) • umie rozwiązać zadania tekstowe związane z obwodami i polami figur (5-6)
105-106. Praca klasowa i jej omówienie		

DZIAŁ 8 RACHUNEK PRAWDOPODOBIEŃSTWA (7h)

107-109. Ile jest możliwości?	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że wyniki doświadczeń losowych można przedstawić w różny sposób (3) • umie opisać wyniki doświadczeń losowych lub przedstawić je za pomocą tabeli (3) • umie obliczyć liczbę możliwych wyników, wykorzystując sporządzony przez siebie opis lub tabelę (3) • umie obliczyć liczbę możliwych wyników przy dokonywaniu dwóch wyborów, stosując regułę mnożenia (3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć liczbę możliwych wyników przy dokonywaniu trzech i więcej wyborów, stosując regułę mnożenia (4-5) • umie obliczyć liczbę możliwych wyników, stosując regułę mnożenia oraz regułę dodawania (4-5) • umie obliczyć liczbę możliwych wyników, stosując własne metody (5-6)
110-112. Obliczanie prawdopodobieństw w (cd.).	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie prawdopodobieństwa (2) • zna sposoby obliczania liczby zdarzeń losowych (3) • umie wykorzystać tabelę do obliczenia prawdopodobieństwa zdarzenia (3) • umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia składającego się z dwóch wyborów (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia składającego się z dwóch wyborów (4-6)
113. Sprawdzian		
114-125. Godziny do dyspozycji nauczyciela.		